

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

Helsinki 20.1.2023

Parlamentaarinen TKI-työryhmä

Asia: Professoriliiton kommentit parlamentaarisen TKI-työryhmän valmistelemasta Tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen käyttöä koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta

Professoriliitto professorikunnan edustajana lausuu T&K-rahoitussuunnitelmasta.

Laki valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030 (1099/2022) tuli voimaan 1.1.2023. Lain 2 §:n mukaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan osoitettujen valtuuksien ja määrärahojen määrää lisätään tasaisesti vuosittain siten, että valtuuksien ja määrärahojen määrä vuonna 2030 vastaa 1,2 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Valtuuksien ja määrärahojen vuosittainen korotus voidaan lain 2 §:n mukaan tehdä pienempänä, jos yksityisen sektorin tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot ovat vähemmän kuin kaksi kolmasosaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan kokonaismenoista kolmen vuoden keskiarvon mukaan. Korotuksen vähentämisen sijaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan tarkoitettuja valtuuksia ja määrärahoja voidaan lain 2 §:n mukaan kohdentaa uudelleen tavalla, jonka arvioidaan edistävän yksityisen sektorin investointeja tutkimus- ja kehittämistoimintaan aiempaa kohdennusta tehokkaammin. Lain 3 §:ssä edellytetään, että valtioneuvosto hyväksyy kerran vaalikaudessa tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen käyttöä koskevan suunnitelman seuraaville kahdeksalle vuodelle.

Lain taustalla on kansallinen tavoite tutkimus- ja kehittämismenojen nostamisesta noin 2,7 prosentista neljään prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen. Hallitus asetti neljän prosentin tavoitteen ensimmäisen kerran jo vuonna 2005, mutta vaatimattomien lisäpanostusten vuoksi taso on edelleen matala (2,91 % vuonna 2021, jolloin määräaikaiset koronatuotet lisäsivät TKI-investointeja). Vuoden 2021 joulukuussa kaikki eduskuntaryhmät sitoutuivat parlamentaarisen TKI-työryhmän loppuraportissa sekä saavuttamaan neljän prosentin tavoitteen vuoteen 2030 mennessä että nostamaan valtion tutkimus- ja kehittämisrahoitusta tavalla, jota neljän prosentin tavoitteen toteutuminen vaatii.

Professoriliitto kiittää parlamentaarista TKI-työryhmää sen laatimasta luonnoksesta tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen käyttöä koskevaksi monivuotiseksi suunnitelmaksi. Suunnitelmalla on keskeinen merkitys neljän prosentin tavoitteen saavuttamisessa, koska laki jättää valtion valittavat keinot pitkälti tämän suunnitelman varaan. Suunnitelmalla on hyvin suuri merkitys tieteelle, professorikunnalle ja koko kansakunnalle.

TKI-järjestelmä ja T&K-rahoitus (luku 2)

Suomen TKI-rahoitus on jäänyt kilpailijamaistamme jälkeen. Suomen T&K-menojen BKT-osuus oli 2,91 % vuonna 2021, kun vastaava luku oli Ruotsissa 3,4 % (vuonna 2019) ja Tanskassa 2,96 % (vuonna 2020). Suomen yliopistojen julkinen perusrahoitus on laskenut suhteessa bruttokansantuotteeseen koko viime vuosikymmenen (European University Association, EUA; OECD 2022).

Rahoitussuunnitelmassa on melko kattava kuvaus Suomen TKI-järjestelmästä ja sen rahoituksesta. Rahoitussuunnitelmasta puuttuu hallinnonalakohtainen tutkimusrahoitus (GBARD), jonka osuus on Suomessa varsin suuri. Sen siirtämistä Sveitsin tapaan jaettavaksi ensisijaisesti suoraan yliopistojen perusrahoitukseen tai vaihtoehtoisesti Business Finlandin ja Suomen Akatemian kautta

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

kannattaisi vakavasti harkita. Näin voitaisiin koordinoita T&K-toiminnan tavoitteiden toteuttamista ja lisätä tutkimuslaitosten ja yliopistojen yhteistyötä.

Rahoitussuunnitelmassa esitetyt kuva julkisen sektorin rahoituksen jakautumisesta sektorien T&K-toimintaan antaa hyvän pohjan TKI-rahoituslain mukaisten rahoituspäätösten allokoinnissa.

Valtion T&K-rahoituksen lisääminen (luku 3)

Suomen tavoitteena on nostaa tutkimus- ja kehittämismenot 4 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen. Vuosittain valtuuksien ja määrärahojen lisäys olisi noin 260 miljoonaa euroa edellisvuoden tasoon nähden. Panostus tutkimukseen ja innovaatioihin tarjoaa avaimet tulevaan kasvuun ja yhteiskunnan uudistumiseen. Vahva TKI-toiminta on avainasemassa kestävän ja palautumiskykyisen yhteiskunnan rakentamisessa ja vihreän siirtymän toteuttamisessa. Korkeatasoinen ja pitkäjänteinen perustutkimus vahvistaa yhteiskunnan osaamis pohjaa, oikeudenmukaisuutta ja kriinkestävyyttä. Professoriliitto on korostanut edellistä jo vuosia ja toteaa parlamentaarisen TKI-työryhmän tehneen erinomaista työtä rahoituksen nostamiseksi.

Yritykset ovat rahoittaneet Suomen tutkimus- ja kehittämismenoista noin kaksi kolmasosaa. Niillä on siis huomattava merkitys TKI-järjestelmän kannalta.

Suomen yliopistot ja tutkimuslaitokset ovat toimineet hyvin tehokkaasti. Suomen yliopistot ja tutkimuslaitokset ovat menestyneet kansainvälisessä kilpailussa lähinnä siksi, että niiden toiminta on perustunut professoreiden, tutkijoiden ja opettajien vahvaan tieteelliseen kulttuuriin, osaamiseen, tutkimuksen ja korkeimman opetuksen vapauteen ja ylisuorittamiseen.

Keskitetystä, projektikohtaisesta ja kilpailutetusta rahoituksesta on muodostanut pullonkaula, joka on merkittävästi lisännyt tutkijan urapolulla olevien epävarmuutta, tutkijoiden hallinnollista työmäärää ja pahimmassa tapauksessa ohjannut tutkimusta toisarvoisiin kohteisiin sekä hidastanut tutkimushankkeita. Yliopistojen ohjausmalli on lisäksi johtanut tutkijoiden ja opettajien työsuhteiden erittäin korkeaan 60 prosentin määräaikaaisuuteen, joka puolestaan on pakottanut tutkijat ja opettajat suurelta osin keskittymään matalan riskin hankkeisiin ja JUFU-luokiteltujen artikkelien tekemiseen. Määräaikaaisuudet ja rahoituksen pullonkaula ovat nostaneet kynnystä ryhtyä korkean riskin innovatiivisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin, ja siten vaikeuttaneet ulkomaisten huippuasiantuntijoiden rekrytointia ja heikentäneet mahdollisuuksia harjoittaa yritysyhteistyötä.

Moninaiset yliopistojen uudet tehtävät ovat vähentäneet Professoriliiton näkemyksen mukaan tutkimukseen, erityisesti vakinaisen henkilökunnan tutkimukseen käytettävissä olevaa aikaa, etenkin vapaasta uutta luotaavasta tutkimuksesta. Tutkimuslaitokset ovat keskittyneet tutkimuksen sijasta viranomaistehtäviin, kuten tietovarantojen ylläpitoon.

Professoriliitto korostaa, että tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen käyttöä koskevassa monivuotisessa suunnitelmassa tulisi edelleen parantaa yliopistojen ja tutkimuslaitosten tutkimus- ja kehittämistoiminnan edellytyksiä.

Yliopistojen osalta rakenteelliset esteet perustuvat erityisesti opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseen (119/2019) yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä. Jotta yliopistot voisivat nopeasti reagoida uusiin haasteisiin, keskittyä korkean riskin innovatiivisiin hankkeisiin ja palkata tutkijoita ja opettajia pitkäaikaisiin työsuhteisiin, yliopistojen rahoituksen painopiste pitää siirtää pitkällä aikavälillä vapaasti käytettävään tutkimusrahoitukseen, joka jaetaan perusrahoituksen muodossa. Suomen yliopistoilla tulisi olla kannustimia keskittyä tutkimuksessa korkean riskin innovatiivisiin hankkeisiin.

Yliopistojen perusrahoituksen pitäisi olla vakaata riippumatta siitä, miten yksityisen sektorin tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot kehittyvät. Yksityisen sektorin mahdollinen epäonnistuminen

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

TKI-investointien lisäämisessä ei ole mielekäs syy vähentää yliopistojen tai tutkimuslaitosten rahoitusta tai siirtää rahoitusta yliopistoilta yksityiselle sektorille, tulkittiinpa lain 2 §:ää miten tahansa. Professoriliitto huomauttaa, että yksityisen sektorin TKI-investoinnit heijastavat myös vallitsevaa yrityskulttuuria. Yrityskulttuurilla ja yritysjohton kannustimilla on merkittävä vaikutus siihen, missä määrin yritykset tekevät pitkäaikaisia korkean riskin TKI-investointeja. Valtioneuvoston kanslia on jo esittänyt huolensa yritysten laimeasta kiinnostuksesta verkosto- ja alustatalouden disruptiivisiin innovaatioihin (Onko Suomi jäämässä alustatalouden junasta? Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 19/2016).

TKI-järjestelmän johtaminen ja ohjaus (luku 4.1)

Tiedepolitiikalta vaaditaan pitkänteisyyttä, ja kokonaisvaltainen tiedepolitiikka vaatii laajapohjaista koordinaatiota ja hyvää johtamista, jotta valtion resurssoinnit saadaan täysimääräisesti hyödynnettyä ja suunnattua uudelleen muuttuvien tilanteiden mukaan.

Tutkimus- ja innovaationeuvoston roolia tutkimus- ja innovaatiopolitiikan johtamisessa ja koordinoinnissa tulee vahvistaa rahoitussuunnitelmassa esitetyllä tavalla. Tutkimus- ja innovaationeuvoston roolin vahvistamisen lisäksi tarvitsemme parlamentaarisen seurantaryhmän. Yliopistoille ja tutkimuslaitoksille tulee saada tutkimus- ja innovaationeuvostoon, sen valmisteluryhmiin sekä mahdollisesti perustettavaan uuteen parlamentaariseen toimielimeen vahvempi edustus ottamalla mukaan kansainvälisesti ansioituneita suomalaisia professoreja.

Osaaminen ja T&K-työvoiman saatavuus (luku 4.2)

TKI-rahoituksen nostamisella tavoitellaan kasvu- ja tuottavuushyötyjä, jotka syntyvät osaavista tekijöistä ja innovaatioista. 50 %:n korkeakoulutustavoite vuoteen 2030 mennessä tarkoittaa 100 000 uutta korkeakoulututkintoa. TKI-rahoituslain mukainen rahoitustason nousu edellyttää 9000 uutta T&K-työtä tekevää henkilöä. Lisäyksestä laskennallisesti lähes 5000 sijoittuisi yksityiselle sektorille ja runsaat 4000 julkiselle sektorille. Uusia T&K-työhön siirtyviä tohtoreita tarvittaisiin 2024–2030 vuosittain yli 2000.

Korkeakoulututkintojen määrän lisääminen tulee toteuttaa koulutuksen korkea laatu säilyttäen ja täysimääräisesti resursoiden. Huomattakoon, että korkeakoulusektorin perustutkintojen sisäänottoa on lisätty kymmeniä prosentteja viime vuosina. Mikäli osa yliopistoille kanavoidusta rahoituksesta osoitetaan tohtorikoulutettavien määrän nostamiseen, rahoitusta tulee myös kohdentaa professoreiden palkkaamiseen.

Opetuksen digitalisointi on osittain saattanut heikentää opetuksen laatua ja oppimistuloksia. Se on usein korvannut monimuotoisen keskusteleavan lähiopetuksen, vieroittanut opiskelijoita tiedeyhteisöstä ja lisännyt opiskelijoiden oirehtimista. Virtuaaliopetus on monimutkaistanut lähiopetusta ja lisännyt opetukseen käytettyä aikaa. Koska yliopistoissa ei voida opettaa enemmän ilman lisäopettajia, rajallisia henkilöresursseja on siirtynyt tutkimuksesta opetukseen. Se ei ole mielekäästä, jos tavoitteena on lisätä Suomen TKI-investointeja kansainvälisen tason tutkimuksella.

Korkeakoulujen edellytetään lisäävän ulkomaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden rekrytointia. Koulutuspoliittisen selonteon mukaan uusien ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden sisäänottoa aiotaan nostaa nykyisestä kolminkertaiseksi eli viiteentoistatuhanteen vuoteen 2030 mennessä. Myös ulkomaisten opiskelijoiden opettamiseen sekä toimenpiteisiin heidän integroimiseksi yhteiskuntaamme on varattava vastaava rahoitus.

Tohtorien tutkintojen lisääminen edellyttää tutkijakoulutuksen tehostamista alakohtaisissa tutkijakouluissa ja professoreiden lukumäärän merkittävää lisäämistä jokaisessa yliopistossa. Samalla

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

tulee varmistaa riittävä kansainvälisten professoreiden rekrytointi vierailevien professoreiden ja yhteisprofessuurien avulla, esim. aiemmin käytössä olleella FiDiPro (Finland Distinguished Professor Programme). Yhden professuurin perustaminen maksaa noin miljoona euroa.

TKI-yhteistyön vahvistaminen (luku 4.3)

Yhteistyötä yritysten ja yliopistojen sekä tutkimuslaitosten ja kolmannen sektorin välillä tulee edelleen lisätä. Rahoitussuunnitelmassa esitetty rahoituksen lisääminen yliopistojen ja tutkimuslaitosten perusrahoitukseen sekä kumppanuusmalleihin ja yritysten kannustaminen T&K-toimintaan ovat konkreettisia toimia yhteistyön lisäämiseksi. Tutkimusrahoituksen jakaminen 2010-luvulta saakka enenevässä määrin keskistetyksi, hanke- tai projektikohtaisesti ja kilpailutuksen perusteella on aiheuttanut lukuisia ongelmia. Rahoituksen määrän lisäksi tarvitaan merkittävä muutos rahoituksen rakenteelliseen laatuun. Yliopistojen lyhytaikaisen ja kilpaillun rahoituksen osuutta on vähennettävä ja pitkäaikaisen ei-tulosperusteisen perusrahoituksen osuutta on nostettava, jotta tutkijoilla olisi mahdollisuuksia harjoittaa pitkäaikaista tutkimustoimintaa, tehdä yhteistyötä teollisuuden ja kolmannen sektorin kanssa ja hankkia kansainvälistä rahoitusta. Tutkimusta rahoittavien säätiöiden verovapaus tulee turvata.

T&K-toiminnan kansalliset painopisteet ja strategiset valinnat (luku 4.4)

Vain vapaalla tutkimusrahoituksella on mahdollista varmistaa, että yliopistot voivat nopeasti profiloitua omiin erityisaloihinsa ja että Suomi nousee tutkimuksen ja opetuksen edelläkävijäksi. Tulevaisuuden innovaatiot nousevat odottamattomista suunnista ja tieteenalojen yhteistyöstä. Vapaa tutkimusrahoitus edistää myös tutkijoiden kansainvälistä liikkuvuutta ja yhteistyötä sekä yritysyhteistyötä ja tutkimuksen vaikuttavuutta.

Investoitaessa vapaaseen tutkimukseen parannetaan tiedeyhteisön edellytyksiä käynnistää ja vahvistaa nopeasti tutkimusta, joka auttaa ymmärtämään muuttuvaa maailmaa ja ajankohtaisia ongelmia paremmin. Se johtaa myös varhaisempiin läpimurtoinnovaatioihin, jotka vauhdittavat kestävää kasvua ja ongelmien ratkaisuja. Pandemia on osoittanut meille kaikille tieteen merkityksen hyvinvoivalle yhteiskunnalle.

T&K-rahoitus (luku 4.5)

Tutkimuksen ja opetuksen laatu, kansainvälisesti tunnustettu tieteen ja taiteen korkea taso sekä koulutuksen luoma sivistys ja osaaminen voidaan saavuttaa vain riittävän suurilla investoinneilla tutkimukseen ja koulutukseen. Rahoituslaki, rahoitussuunnitelma ja resurssien kohdentaminen yliopistoille, tutkimuslaitoksille, Suomen Akatemialle, Strategisen tutkimuksen neuvostolle ja Business Finlandille ovat tässä tärkeässä roolissa.

Perustutkimus on välttämätön edellytys kyvyille hyödyntää muualla todettua uutta tietoa ja korkeatasoiselle ratkaisukeskeiselle tutkimukselle. Yliopistojen perusrahoitusta tulee kasvattaa. Yliopistojen opetus perustuu tutkimukseen, ja tutkimuksen tason noustessa myös koulutuksen taso paranee. Koulutusleikkaukset vievät tehoa TKI-investointien vaikuttavuudelta. Yliopistojen rahoituksen osalta painopiste on siirrettävä koulutusmääriin perustuvasta rahoituksesta ja projektikohtaisesta tutkimusrahoituksesta vapaaseen tutkimusrahoitukseen. Yliopistoille pitäisi antaa mahdollisuus keskittyä ydintehtäviinsä itsehallintonsa perusteella. Tämä edellyttää ylisääntelyn purkamista sekä tutkimukseen ja korkeimpaan opetukseen kuulumattomien tehtävien karsimista.

Mikäli osa yliopistoille kanavoidusta rahoituksesta osoitetaan tutkijakoulutettavien määrän nostamiseen, rahoitusta tulee myös kohdentaa professoreiden palkkaamiseen. Yliopistot ovat systemaattisesti vähentäneet professuureja yliopistolain säätämisen jälkeen lähes viidellä sadalla niin, että

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

Suomessa on enää alle 2000 professoria (kokoaikainen, full). Vastaavana aikana opiskelijamäärät ovat kasvaneet. Nykyisen hallituskauden aikana yliopistojen aloituspaikkoja on lisätty noin 8000.

Tutkimuslaitosten omassa harkinnassa olevan tutkimusrahoituksen määrää tulee lisätä. Riittävä valtion perusrahoitus on edellytys sille, että tutkimuslaitokset voivat menestyä kilpaillun rahoituksen hankkimisessa. Tutkimuslaitosten ratkaisulähtöisestä tutkimuksesta iso osa tehdään yritysyhteistyönä. Tutkimuslaitokset vaikuttavatkin omalta osaltaan siihen, että yritykset panostavat TKI-toimintaan.

Suomen Akatemia myöntää rahoitusta kiristyneen kilpailun tilanteessa riippumattoman kansainvälisen arvioinnin perusteella. Strategisen tutkimuksen neuvosto rahoittaa yhteiskunnallisesti merkittävää tutkimusta, jonka avulla etsitään konkreettisia ratkaisuja suuriin ja monitieteistä otetta vaativiin haasteisiin. Business Finlandin myöntämä rahoitus mahdollistaa omalta osaltaan yliopistojen, tutkimuslaitosten ja yritysten välisen yhteistyön. EU:n tutkimusrahoitus samoin kuin muu ulkomainen rahoitus on niin ikään erittäin kilpailtua.

Jako perustutkimukseen ja soveltavaan tutkimukseen on keinotekoinen. Tutkimusyksiköissä tehdään perustutkimusta sekä ratkaisukeskeistä tutkimusta.

TKI-verovähennysoikeutta tulee edelleen lisätä. Verrokkimaissa käytössä olevia verovähennysmalleja on syytä selvittää ja hyödyntää niistä parhaita myös Suomessa.

Yliopistoilla on merkittäviä tutkimusinfrastruktuureja. Yliopistojen tulee olla keskiössä tutkimusinfrastruktuurirahoitusta lisättäessä ja kohdennettaessa. Nyt yliopistot puuttuvat esitetystä linjausluonnoksesta.

Uusille julkisille rahoitusinstrumenteille ei ole tarvetta, vaan rahoitus tulee ohjata nykyisten, laatuvarmistettujen kanavien kautta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää tiedepolitiikkaa tukeviin pitkäjänteisiin tutkimus- ja koulutusjärjestelyihin.

T&K-rahoituksen seuranta ja vaikuttavuuden arviointi (luku 4.6)

Linjausluonnoksen mukaisesti valtioneuvosto seuraa ja arvioi kasvavan T&K-rahoituksen vaikutuksia ja vaikuttavuutta suunnitelmallisesti. Liitto pitää seurantaa kannatettavana.

Tutkimus- ja innovaatiomyönteinen toimintaympäristö (luku 4.7)

Tarvitsemme investointeihin kannustavaa tutkimus- ja innovaatiomyönteistä toimintaympäristöä. Ihmiset, erityisesti opetus- ja tutkimushenkilöstö, on keskiössä. Yliopistoyhteisön tulee olla osallistuvampi ja toimivampi. Tämä edellyttää kollegiaalisen päätöksenteon vahvistamista Professoriliiton hallitusohjelmatavoitteissa esitetyn mukaisesti. Kannustavaan toimintaympäristöön kuuluvat myös tutkijoiden immateriaalioikeudet sekä tärkeimpänä työsuhdeturva.

Tutkijoiden tekijänoikeudet ja muut immateriaalioikeudet ovat välttämättömiä tieteen vapauden turvaamiseksi. Tutkijoiden oikeudet edistävät innovaatioita ja mahdollistavat innovaatioiden kaupallisen hyödyntämisen. Tutkijoiden oikeudet on säilytettävä, sillä ne ovat laadukkaan, vapaan ja vastuullisen tutkimuksen perusta.

Yliopistoissa tutkimus- ja innovaatiomyönteisen toimintaympäristön kivijalka on tutkimuksen ja korkeimman opetuksen vapaus (akateeminen vapaus). Unescon vuonna 1997 hyväksymässä suosituksessa korkeakoulujen opettajien asemasta todetaan, että turvattu työsuhte ("tenure") kuuluu akateemisen vapauden kulmakiviin (kohta 45). Unionin tuomioistuin totesi tuomiossaan C-66/18

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

Euroopan komissio vastaan Unkari (kohta 227), että Unescon suositus on merkityksellinen tulkittaessa Euroopan unionin perusoikeuskirjan säännöksiä tieteen ja tutkimuksen vapaudesta (13 artikla). Akateemista vapautta edistetään yliopistotutkijoiden ja -opettajien vahvalla työsuhteturvalla esimerkiksi USA:ssa ja Saksassa.

KKO on vastikään todennut, että "tieteen vapauden suojan on katsottu merkitsevän ennen muuta tutkijan oikeutta päättää vapaasti muun ohella tieteellisen työnsä perusteista, tutkimusaiheesta, tutkimuksen kysymyksenasetteluista sekä tutkimusmetodeista. Ylimmän opetuksen vapaus merkitsee puolestaan sitä, että opettaja saa päättää opetuksensa sisällöstä ja valita käyttämänsä opetusmenetelmät." Suomea sitovan Unescon ja Euroopan unionin sääntelyn valossa tieteen vapauden suoja on merkittävästi laajempi. Siihen kuuluvat esimerkiksi turvattu työsuhde (Unesco 1997, kohta 45), oikeus päättää tutkimuksen julkaisemisesta tai julkaisematta jättämisestä, oikeus päättää julkaisukanavista (EHEA, Rome Ministerial Communiqué, Annex I, Statement on Academic Freedom) sekä tutkijoiden ja opettajien tekijänoikeudet (Unesco 1997, kohta 12, DSM-direktiivin 5 artikla).

Professoriliitto edellyttää, yliopistolain 32 §:n 3 momenttia tulkitaan Unescon ja Euroopan unionin sääntelyn valossa sekä vähintään niin, että Suomi ei akateemisessa vapaudessa jää jälkeen USA:sta ja Saksasta. Professoriliitto myös korostaa, että työsopimuslain 3 §:n noudattamista on valvottava paremmin, jotta lainvastaisista määräaikaaisuuksista päästäisiin eroon.

Professoriliitto-Professorsförbundet

Jukka Heikkilä
puheenjohtaja

Tarja Niemelä
toiminnanjohtaja